

تاریخ
۷
شهریور
۱۴۰۰
یکشنبه

هر شماره؛ معرفی یک بیماری و پیشگیری

و درمان آن

این شماره: قارچ سیاه

همه چیز در مورد قارچ سیاه هندی؛ شیوع وحشتناک از هند تا ایران

لست سکنده؛ در حالی که دنیا همچنان با تلاطم سویه دلتای کرونا درگیر است و دنبال راه نجات می‌گردد و در عین حال واکسن‌های کرونا مسیره‌های سفر را دوباره هموار می‌کنند، خبر از بیماری کشنده و شیوعش می‌رسد. با تجربه قرنطینه‌ها و ترسی که ویروس کرونا با خودش آورد، دیگر هر زمان نام پراکنش بیماری جدیدی به گوشمان می‌خورد، آوار برنامه‌ها و آرزو‌ها روی سرمان خراب می‌شود، سفرهایی که انتظارش را می‌کشیدیم، دوره‌می‌هایی که دو سال ترکشان کردیم و هزاران ماجرای دیگر.

اما پیش از اینکه وحشت کنیم و وارد تونل افسردگی و غم شویم، بهتر است کمی درباره آن بیماری بدانیم، شاید آن‌طور که به نظر می‌رسد وحشتناک نباشد یا شیوعش به پای کرونا نرسد. به هر حال در کنار اخبار واقعی، همیشه بازار شایعات هم داغ است و از میان شایعات ناموثق ممکن است مطالب ترسناکی بخوانید که واقعیت نداشته باشند! بنابراین، در این مطلب سعی کردیم با استفاده از سایت‌های معتبر علمی و خبری، درباره بیماری قارچ سیاه هندی که این روزها می‌شنوم، مطالبی ارائه کنیم.

درد ادامه درباره این موضوعات صحبت می‌کنیم:

قارچ سیاه هندی چیست؟

به گفته CDC، موکورمیکوزیس یا همان قارچ سیاه، قبلاً با عنوان زیگومایکوز شناخته می‌شد و نوعی عفونت قارچی جدی اما نادر است. این بیماری توسط گروهی از کپک‌ها به نام موکورمایست ایجاد می‌شوند و از راه تنفس اسپورهای قارچی، وارد ریه و سینوس افراد می‌شوند. البته از راه آسیب‌های پوستی مثل بریدگی، سوختگی و از این قبیل هم می‌تواند ایجاد شود. در حال حاضر، چون بیماری‌انی مبتلا به قارچ سیاه در هند شناسایی شدند که به کووید ۱۹ هم مبتلا بودند، بحث قارچ سیاه در کنار کرونا بسیار مطرح شده که علت آن را خواهیم گفت. این بیماری به سرعت در بدن منتشر می‌شود و به بینی، چشم‌ها، فک و مغز انسان حمله می‌کند. بیماران نیازمند عمل جراحی فوری هستند در غیر این صورت با نقص عضو یا مرگ مواجه می‌شوند.

چرا نام این بیماری، قارچ سیاه هندی است؟

علت نام‌گذاری این بیماری به قارچ سیاه به دلیل لکه سیاهی است که روی بینی بیماران ایجاد می‌شود. اضافه کردن واژه هندی به نام این بیماری هم به دلیل شیوع و مرگ و میر بیشترش در هند است. گفته شده یکی از دلایلی که در هند شایع شده این است که بسیاری افراد معاینات سالانه را جدی نمی‌گیرند و نمی‌فهمند مبتلا به دیابت هستند و مبتلایان به دیابت از جامعه هدف این بیماری است! در کل تأخیر در درمان در هند، باعث شیوع و وخامت بیشتر آن می‌شود.

از این موارد که بگذریم، جغرافیای هند هم در رشد بیشتر این بیماری تأثیرگذار است؛ از این جهت که هند آب و هوای مرطوب و نسبتاً گرمی دارد که کاملاً مساعد برای رشد قارچ‌ها مخصوصاً قارچ سیاه است.

در حال حاضر، علاوه بر هند در مصر نیز چندین مورد از ابتلا به قارچ سیاه مشاهده شده است اما مقامات این کشور می‌گویند بیماران در حال درمان هستند. در آمریکای جنوبی هم، جامعه بیماری‌های عفونی شیلی از شناسایی یک مورد ابتلا به بیماری قارچ سیاه در این کشور خبر داده است. در کشور اوروگوئه یکی دیگر از کشورهای آمریکای لاتین نیز یک مورد از ابتلا به این بیماری گزارش شده است؛ بنابراین، این بیماری در کشورهای دیگر هم دیده شده است.

دلایل ابتلا به قارچ سیاه هندی

اما حالا که بیشتر با این بیماری آشنا شدیم، مهم است بدانیم راه‌های ابتلا آن چیست که تا جای امکان پیشگیری کنیم. همانطور که بیشتر گفتیم، این بیماری از راه تنفس یا آسیب روی پوست وارد بدن می‌شود و این هم نیاز به دو فاکتور مهم دارد؛ یکی اینکه در معرض این قارچ‌ها قرار بگیرید و دیگر اینکه بدلتان میزبان خوبی برای این قارچ‌ها باشد.

حالا این دو مورد را با هم بررسی می‌کنیم.

مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری‌های عفونی آمریکا می‌گوید این قارچ‌های سیاه در کپک و مواد آلی پوسیده در خاک زندگی می‌کنند، مکان‌های تاریک، گرم و مرطوبی که برای رشد قارچ‌ها مطلوب هستند؛ بنابراین، چنین محیطی قادر به انتقال قار سیاه به انسان است.

–قارچ سیاه هندی روی افرادی خطرناک است که دیابت، نقص شدید ایمنی و سیستم دفاعی بسیار ضعیفی دارند؛ بنابراین، چون بیماران بعد از ابتلا به کرونا بدنشان بسیار ضعیف می‌شود و داروهای مخصوصی استفاده می‌کنند، در معرض این بیماری قرار گرفته‌اند و گرنه هر کس که در معرض قارچ‌ها قرار بگیرد مبتلا نخواهد شد. گفته شده این بیماری مثل کرونا مسری نیست که به صورت فرد به فرد منتقل شود، بلکه دو شرط بالا، لازمه ابتلای افراد است؛ بنابراین، بیماری قارچ سیاه هندی گر چه خطرناک است و نیاز به مراقبت دارد، شاید به اندازه کرونا نگران‌کننده نباشد.

علائم قارچ سیاه هندی

علائم سیاه هندی هم مثل هر بیماری دیگری علائمی دارد که با بروز آنها پزشکان متوجه بیماری می‌شوند. البته لازم است بدانیم که این علائم ممکن است در هر بیماری دیگری هم وجود داشته باشد؛ بنابراین به محض بروز آنها ترسید، نسبت به آن آگاه باشید و با پزشک متخصص مشورت کنید.

علائم این بیماری بستگی به این دارد که قارچ کدام بخش را درگیر کرده باشد و شروع به رشد کند. در زیر با توجه به هر قسمت علائم بیماری را مطرح کرده‌ایم.

علائم درگیری قارچ سیاه هندی در سینوس و مغز
– تورم یک طرفه صورت سردرد
– گرفتگی بینی یا سینوس
– ضایعات سیاه روی بینی یا بالای دهان که به سرعت شدیدتر می‌شوند
– تب
علائم درگیری قارچ سیاه هندی در ریه
– تب
– سرفه کردن
– درد قفسه سینه
– تنگی نفس
علائم درگیری قارچ سیاه هندی روی پوست
ممکن است شبیه تاول یا زخم باشد و ناحیه آلوده سیاه شود
– درد
– گرما
– قرمزی بیش از حد یا تورم در اطراف زخم
علائم درگیری قارچ سیاه هندی در دستگاه گوارش
– درد شکم
– استفراغ
– خونریزی دستگاه گوارش

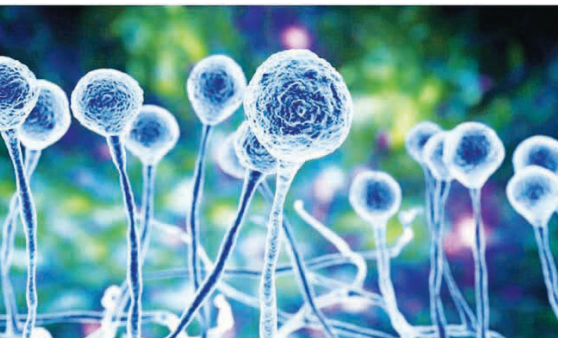
بنابراین علائم بیماری قارچ سیاه هندی متعدد است و بستگی به بخشی از بدن دارد که درگیر بیماری می‌شود. اما لازم است به آن توجه شود چرا که بیماری بسیار خطرناکی است و فرد را حتی ممکن است به کما و مرگ بکشاند.

ارتباط قارچ سیاه هندی و کرونا

قارچ سیاه هندی، مورد نوظهوری نیست و بیشتر هم وجود داشته اما با اوج گرفتن بیماری کرونا، شاهد افزایش مبتلایان به قارچ سیاه به خصوص در هند هستیم. برای بسیاری این سؤال پیش آمده که آیا ارتباطی بین این دو بیماری هست؟ چه چیزی باعث شده با افزایش بیماران کرونایی، مبتلایان قارچ سیاه هم افزایش پیدا کنند؟ در واقع، این دو بیماری از نظر ابتلا به یکدیگر ربط ندارند بلکه ارتباط آنها به ضعف سیستم ایمنی بدن بیماران و روش درمان مربوط می‌شود. به عبارتی دیگر، گفتیم افرادی که سیستم ایمنی ضعیفی دارند هم در معرض قارچ سیاه قرار می‌گیرند و می‌دانیم که بیماران کرونایی بعد از بهبودشان، همچنان دچار ضعف سیستم ایمنی هستند؛ بنابراین می‌توانند مستعد ابتلا به قارچ سیاه باشند. از طرفی گفته شده بعضی درمان‌ها مثل داروهایی که واکنش سیستم دفاعی را سرکوب می‌کند و حتی دستگاه رطوبت ساز اکسیژن که به بیماران کرونایی وصل می‌شود، شرایط را برای ابتلای افراد به قارچ سیاه فراهم می‌کند.

البته هنوز پژوهش‌ها در این موارد کامل نشده که بتوانیم دقیق در این باره صحبت کنیم. گفته شده درباره بیماران کرونایی هم بیشتر افرادی که دیابت هم همراه کرونا دارند، به قارچ سیاه مبتلا شده‌اند و هنوز نمی‌دانیم چقدر امکان ابتلای بیماری‌انی کرونایی دیگر که دیابت و بیماری نقص سیستم ایمنی ندارند، وجود دارد؛ بنابراین، ارتباط کرونا و قارچ سیاه هندی به جهت وضعیت بیمار و مسیر درمان ربط دارد و این عوامل باعث شده با افزایش بیماران کرونایی، قارچ سیاه هندی هم افزایش دهد.

مسری بودن و میزان کشندگی بیماری قارچ سیاه هندی

همانطور که پیشتر توضیح دادیم، این بیماری از راه فرد به فرد منتقل نمی‌شود و مسری نیست، بنابراین به اندازه کرونا سرایت پیدا نمی‌کند و شرایط خاصی می‌طلبد. اما در همین شرایط هم در دنیا و مخصوصاً هند، مبتلایان و آمار کشته‌هایش در حال افزایش است و باعث نگرانی شده است. مرکز کنترل و پیشگیری بیماری‌های عفونی آمریکا، نرخ مرگ و میر ابتلا به این عفونت را ۵۴ درصد اعلام کرده که رقمی هشداردهنده است. مقامات دولتی هند می‌گویند، تاکنون بیش از ۹۰۰۰ نفر به این بیماری مبتلا شده‌اند و به همین دلیل داروی آن، کمیاب شده است. رسانه‌های محلی هند همچنین اعلام کرده‌اند تاکنون ۲۵۰ نفر به دلیل این بیماری قربانی می‌گرد!

آنچه درباره این بیماری خطرناک و نگران‌کننده است، پیشروی سریع و مرگبار آن است که اگر بیمار به سرعت مداوا نشود، عفونت پیش می‌رود، حتی ممکن است پزشکان ناچار شوند برای جدا کردن بافت مرده، چشم بیمار را تخلیه کنند و درنهایت هم ممکن است بیمار را به کام مرگ بکشاند.

پیشگیری از قارچ سیاه هندی

با آگاهی از جریان این بیماری خطرناک ممکن است حس کنید دیگر راه چاره‌ای نیست اما مهمترین کاری که می‌توانیم بکنیم مثل هر بیماری دیگر، پیشگیری است. با پیشگیری و نیوفتان در دام بیماری در امان می‌مانیم. مخصوصاً اگر اهل سفر هستید، پیشگیری نقش مهمتری بازی می‌کند چون ممکن است به مناطقی سفر کنید که مستعد قارچ‌های سیاه باشند. موارد زیر توصیه‌های CDC برای پیشگیری از این بیماری است. البته پیش از اعلام راه‌های پیشگیری توضیح داده که هنوز واکسنی برای این بیماری وجود ندارد و راه‌های صددردصدی پیشگیری مشخص نیستند اما بهتر است موارد زیر را انجام دهید:

۱.سعی کنید از مناطقی با گرد و غبار زیاد مانند محل ساخت و ساز و حفاری دوری کنید. اگر هم نمی‌توانید از این مناطق دوری کنید، هنگام حضور در آنجا از ماسک تنفسی N۹۵ استفاده کنید.

۲.پس از طوفان و بلاای طبعی از تماس مستقیم با سیلاب و ساختمان‌هایی که با آب آسیب دیده‌اند، خودداری کنید.

۳.از فعالیت‌هایی که شامل تماس نزدیک با خاک یا گرد و غبار است، دوری کنید؛ مانند کار در حیاط یا باغبانی. اگر در معرض این موارد قرار گرفتید، هنگام انجام فعالیت‌های بیرونی مانند باغبانی، کار در حیاط یا بازدید از مناطق جنگلی، کفش، شلوار بلند و پیراهن آستین بلند بپوشید. ۴.هنگام دست زدن به موادی مانند خاک، خزه یا کود، دستکش بپوشید. ۵.برای کاهش احتمال ایجاد عفونت پوستی، زخم یا آسیب پوستی‌تان را به خوبی با آب و صابون تمیز کنید، به ویژه اگر در معرض خاک یا گرد و غبار قرار گرفته باشید.

علازم است اگر جزو گروه‌های حساس قارچ سیاه محسوب می‌شوید، این موارد را جدی بگیرید، مخصوصاً اگر به مناطقی مثل هند سفر می‌کنید که قارچ‌های سیاه در آن رشد زیادی دارد.

ماجرای بیماری قارچ سیاه در ایران و بیماران کرونایی

از این موارد که بگذریم، این روزها در کنار آمارهای مهارتشدنی کرونا در ایران، خبر ابتلای قارچ سیاه هندی هم به گوش می‌خورد. به نظر می‌رسد در ایران هم موارد مبتلا به این بیماری پیدا شده است. گفته شده چند نفری به علت این بیماری در بیمارستان لقمان تهران بستری شده‌اند. البته پزشکان اعلام کرده‌اند که جای نگرانی نیست و سال گذشته هم تعداد بسیار کمی به این بیماری در ایران مبتلا شدند.

با توجه به توضیحاتی که پیشتر داده شد، لازم است خدمات را رصد کنیم و در کنار توجه به موارد ابتلای کرونا، از قارچ سیاه هندی هم غافل نشویم. به هر حال، بیماری کرونا باعث شده که قارچ سیاه هندی هم مجال پیدا کند تا افراد بیشتری را مبتلا کند.

سلامت

صفحه
۶
شماره
۳۱۵۸
سال
بیست و هفتم

سخن آخر

همه آنچه گفتیم، اطلاعات کلی درباره جنبه‌های مختلف بیماری قارچ سیاه هندی بود که در این روزهای سیاه کرونایی، بسیاری را نگران کرده که نکند این بیماری هم با درد و غم دیگری روی زخم‌های جوش نخورده کرونایی باشد! اما آنچه از اخبار و نظرات متخصصان برمی‌آید، حداقل فعلاً این بیماری جای نگرانی ندارد زیرا مسری نیست و فقط نیاز به خود مراقبتی و توجه دارد.

لازم است گروه‌های حساس این بیماری مراقب باشند و بر اساس توصیه‌های CDC از ابتلا به آن پیشگیری کنند. اما اگر هم فردی به این بیماری دچار شد، دیگر آخر دنیا نیست و به موقع مراجعه کند بهبود پیدا می‌کند؛ بنابراین، پیش از اینکه وحشت کنید و کاملاً ناامید شوید، مراقب خود و اطرافیان‌تان باشید و از شایعاتی که درباره این بیماری مطرح می‌شود دوری کنید.

پاسخ یک متخصص به اخبار شیوع قارچ سیاه در مبتلایان کرونا:

کرونا علت بروز قارچ سیاه نیست

افرادی که با این دارو سلامتی‌شان حفظ شده و جلو مرگ‌شان گرفته می‌شود، به مراتب بیش از تعداد افرادی است که این عارضه در آنها رخ می‌دهد و ما نباید به دلیل رخ دادن تک گیر این عارضه، افراد نیازمند به کورتون را از این دارو محروم کنیم.

یونسیان گفت: از طرفی کورتیکو استروئید خارج از سیستم تجویز پزشک استفاده نمی‌شود و طبیعی است که پزشکان متخصص این دارو را با سنگین و سبک کردن شرایط، برای افرادی تزریق می‌کنند که برایشان ضرورت دارد. اتفاقاً اگر این دارو در مراحل اولیه تجویز شود، اثر منفی خواهد داشت. زیرا هنوز نیاز داریم که سیستم ایمنی بدن قوی باشد تا بتواند با ویروس مقابله کند، اما در مراحل پیشرفته چاره‌ای نیست و باید از آن استفاده کرد. به هر حال در شرایط تصمیم‌گیری بین خوب و بد، کار ساده است، اما تصمیم‌گیری بین بد و بدتر مهم است. تعداد افرادی که به دلیل پیشرفته شدن کرونا فوت می‌کنند، به مراتب بیش از افرادی است که ممکن است دچار عارضه قارچ سیاه شوند. به شرطی که دارو به صورت حساب شده و با نظر پزشک تجویز شود.

یک اپیدمیولوژیست با اشاره به چرایی افزایش موارد بروز بیماری قارچ سیاه، گفت: علت بیماری قارچ سیاه، کووید ۱۹ نیست، بلکه علت بروز آن ضعف سیستم ایمنی است و همیشه هم به صورت تک‌گیر وجود داشته است.

دکتر مسعود یونسیان در گفت‌وگو با ایسنا، درباره عفونت قارچ سیاه که اخیراً گفته شده در بیماران مبتلا به کووید ۱۹ شیوع پیدا کرده و داروی هم آن در کشور کمیاب است، گفت: بیماری قارچ سیاه همانطور که از نامش مشخص است، یک بیماری قارچی است و در افرادی که ضعف سیستم ایمنی دارند، ایجاد می‌شود؛ به عنوان مثال افرادی که دیابت یا بیماری‌های سرطانی دارند و داروهای تضعیف‌کننده سیستم ایمنی استفاده می‌کنند.

طوفان سیستم ایمنی علیه بدن

وی افزود: همچنین این عفونت در برخی مبتلایان به کرونا دیده می‌شود؛ چراکه ما در مراحل پیشرفته بیماری کرونا دارویی به نام کورتیکو استروئید یا همان کورتون برای بیمار تجویز می‌کنیم. در مراحل پیشرفته بیماری سیستم ایمنی بدن بر علیه خود بدن شروع به فعالیت کرده و نقش مخربی پیدا می‌کند. بر همین اساس این مرحله را اصطلاحاً مرحله طوفان سایتوکاین‌ها می‌گویند. سایتوکاین‌ها موادی هستند که از سلول‌های ایمنی ترشح می‌شوند و خاصیت ایمنی دارند، اما زمانیکه در درصدی از موارد سیستم ایمنی علیه خود بدن اقدام می‌کند، این سایتوکاین‌ها به شدت ترشح شده و در اینجا سعی می‌کنند با کورتون سیستم ایمنی را موقتاً سرکوب کنند تا بیماری از فاز حاد خارج شود.

کرونا علت بروز قارچ سیاه نیست

یونسیان تأکید کرد؛ بنابراین علت بیماری قارچ سیاه، کووید ۱۹ نیست، بلکه علت بروز آن ضعف سیستم ایمنی است و همیشه هم به صورت تک‌گیر وجود داشته است. باید توجه کرد که قارچ سیاه، بیماری واگیردار نیست، عامل آن در محیط وجود دارد و وارد بدن ما هم می‌شود، منتها کسانیکه سیستم ایمنی‌شان متشکلی نداشته باشد، این عامل برایشان بیماری‌زا نیست. بنابراین ربط این بیماری به کرونا به مصرف داروی کورتیکو استروئید بازمی‌گردد.

وی افزود: به هر حال مصرف داروی کورتیکو استروئید مانند هر داروی دیگر یکسری فواید و یکسری عوارض دارد و طبیعتاً تعداد

یک متخصص ریه عنوان کرد؛

علت بروز قارچ سیاه در بیماران کرونایی

رعایت کنند و فقط در حد دستورالعمل با بیماران رفتار کنند یعنی اینکه اصل علمی رعایت شود.

قائنی در خصوص درمان قارچ سیاه افزود: اگر زود تشخیص داده شود درمان دارد و اگر هم خوب رعایت شود جلوی شیوع آن گرفته خواهد شد.

این متخصص بیماری‌های ریوی گفت: این فرمول را باید پزشکان تجویز دارو برای بیماران کرونایی از سوی پزشکان شد.

به گزارش خبرگزاری مهر، مصطفی قائنی، در خصوص شیوع بیماری قارچ سیاه گفت: در کمیته علمی ستاد ملی مقابله با کرونا گفته شد ایمنی فردی که مبتلا به کرونا است را سرکوب نکنید یعنی اگر توصیه می‌شد دگرکمزاتون بدهید ۴ میلی گرم صبح و عرض کفایت می‌کند و دوز های بالا نباید تجویز شود.

وی افزود: قارچ در بدن افراد وجود دارد ولی فرصت برای رشد پیدا نمی‌کند و اینها عفونت‌های فرصت طلب هستند، زمانی که سیستم ایمنی سرکوب شد شروع به رشد و نمو می‌کنند.

قائنی ادامه داد: داروی دیگری هم بنام (تمزیوا) است که برای بیماران بد حال تجویز می‌شود، ولی ما می‌بینیم برای بیمارانی که اکسیژن خوب دارند این دارو استفاده می‌شود و مصرف این گونه داروها باعث رشد عفونت‌های قارچی می‌شود.

این متخصص بیماری‌های ریوی گفت: این فرمول را باید پزشکان